

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
egyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:

Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények, reklamációk és előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helybe.

A NYÁUSIK SOMA UTÓDA CZÉG
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések és nyiltéri közlemények jutányos áron vétetnek fel.

A gyermekhalandóság és az iskola.

A halál angyala sűrűen szedi föl dozatait kisdedeink közül, A temetőken folyton szaporodó apró sírhalmok mutatják, hány család boldogságát dulta fel a kérlelhetlen halál. Ide kísérték ki akárhány szülő jelenjének boldogságát s jövőjének reményét. A szülői bánat árja újra meg újra megindul szemekből, valahányszor porladozó kedveseikre gondolnak, kik oly korán, akkor vesztették el gyermeküket, midőn a szülői aggodalmak, fáradoalmak gyümölcsében kezdhettek volna gyönyörködni. Valahányszor ilyen, gyermeke után gyászoló szülővel találkozom (nem kell sokat keresnem, ott is feltalálom, hol magam vagyok), mindig eszembe jut a „Nővérek“ örökké emlékezetes kültőjének szava: „Ki gyermekét elvesztette, annak nincs többé vigasztalása.“ A szomorú végzet a közelmúltban nagyon sok családot sujtott. Iskoláink a

járványok pusztítása miatt az ország igen nagy részében be voltak zárva. Akadhatunk az országban olyan helyekre, hol a gyermekek legtöbbször már — kikisérték a temetőbe.

Orvosok s statisztikusok a gyermekhalandóság okát az egészségtelen lakás, rossz levegő a táplálék s kellő felügyelet hiányában keresik. Igazuk lehet, mert a hol ezekre kellő gond fordítottatik s hol ezek mellett a szülők értelme a szeretettel párosul, ott a gyermekek nagy része a gyermekbetegségeken szerencsésen keresztülgázol. Az értelmes szülő tudja, hogy könnyebb a betegséget megelőzni, mint legyőzni; mindent megragad, mindent alkalmaz, csak hogy szeretett gyermekét a betegségtől megóvjá s ha egyik-másik betegség jelentkezék, a kellő időben alkalmazott orvosi segély még mindig megmentheti a beteget. Iskola és tanító a gyermekhalandóság sokszor felhozott okait csak igen csekély mértékben hátrithatja el s inkább a jövő,

mint a jelen nemzedék érdekében munkálkodik. Bármily hatalmas ember legyen a tanító, szavára nem épülnek azonnal olyan lakások, melyek tiszta levegő, kellő világosság s szárazság tekintetében semmi kívánni valót nem hagynak maguk után. Hiszen iskola-épületeink maguk s butorzataik hány helyen nem felelnek meg az egészségtan követelményeinek s ezen sem tudunk sokszor a legnagyobb erőmegfeszítéssel sem segíteni. Hány iskola fekszik egészségtelen helyen, mennyinek alacsonyok tantermei, a rossz világítás s hiányos fűtési rendszerrel hány tanítónak kell még ma is küzdeni? Mit szóljunk a rossz szerkezetű iskolai padokról, melyek akárhány helyen még ma is inkább a korezmára, mint iskolára emlékeztetnek bennünket? Bizonybizony jó, hogy a legtöbb szülő nem ismeri azon ellenségeket, melyek az iskolában folyton gyermeke egészségére, sőt életére leskelődnek, mert akárhány-nak nem volna egy nyugodt pillanata,

FÁRGZA.

Farsangi levelek egy falusi kis menyecskéhez.

(Városiaknak olvasni nem ajánlom)

I.

Kedves Mariska hugoeskám!

Duzzo. ó leveledet megkaptuk.

Az első duzzogó levél! . . .

Mondhatom, hogy nagyon kellemes perceket szeretél vele. Az öregemmel éppen panaszkodunk egymásnak köszvényes állapotunkról a jó öreg kemenceze barátságos melege mellett, midőn aranyos soraidat meghozta a posta. Egészen felvillanyozott.

Nini! az első fullánkoeska a mézes hónapok után, jegyzé meg az öregem, némi kárörömmel.

S aztán fűztük tovább gondolatainkat. Tudod-e öregem, mikor a mi torkunkat is esiklandozta az első fullánk! Haj, régen volt az! No, nem is tarthat örökre! másnak is halál jusszon.

Jut is. Nem hába mondja a péllászó, nagy huncut az ember, míg nyers!

Ime a kis aranyos, ki csak pár héttel előbb is oly enivaló kedélyvel csicseregget az ő kimondhatlan boldogságaról, hogy szinte egy bűgő gerlepart képzelt az ember patakos völgy ülén, suttogó lombok között, milyen hamar siralomra változtatta vig énekét! . . .

No kedves aranyos hugoeskám! mi a bajod? mi bánt?

Halljuk!

„Nem tudom mi lehet az oka, hogy az en kedves uram, kit nem csak hogy szenvedélyvel szeretek, de imádok, már nem találja magát körülben, különféle ürügyek alatt el-elitavozik hazulról s esténként is elmulat, magamra hagy epedésemmel. Ez engem nagyon bánt s nem tudom, mi lesz belőle?“

Hát a mi sok, megárt! kedves hugoeskám. A sok méztől megkeseredik az ember szája s kíván egy kis keserűt. Egyébiránt ne ijedj meg. Minden jóra fordulhat, ha tudod a módját! Mert lásd, módja van mindennek! A legelső kívánnal is, hogy ne vedd nagyon komolyan a dolgot. Úgy tekintsd, mint nagyon természetes valamit. Ez em azért hiba volna elhanyagolni a bajt, ked-

ves kicsikém! Mert kicsiny kezdetből nagy eredmények állhatnak elő s különösen a fiatal házások élete olyan, mint egy lőporos magazin.

Lássuk csak a dolgot a maga valójában.

A te uracska jó fiu. Ezt te tudod legjobban. De vannak hibái is. Ezt meg fogod tudni. Olyan jó falusi nemes ur, ki magasabb iskolákban is töltött időt; még a jogi fakultáson is mulatott, aztán haza került az ő-i kúriára. Minek neki a tudomány? Van mit aprítani a tejbe! mint mondani szokták, különösen a régi jófajta mamák. S az urfi beült a kuriába, adta a gazdát, sokat be-bejárt a szomszéd kis városba, jó ismeretséget kötött a vig élettel, míg évek mulva azon vette magát észre, hogy az aprítani való erősen meghibbant s ha bemegy a városba, félénk tekintetet vet jobbra is, balra is, hogy nem találkozik-e bizonyos egyénekkel, kiket pedig azelőtt gyakran felkeresett.

S miután ily módon kiforrta magát, a mint mondani szokta. — házasságra gondol. Szétnéz jó pártik után Belátja, hogy fiúválság bolonyság! . . . s akik után eddig bantott, azoknak már a gondolata is émele-

míg gyermeke az iskolában van. De ezek mind olyan bajok, miket a tanító maga nem segíthet. Ha ezek egyike vagy másikának hiányossága miatt a gyermek egészségében kárt vall, a tanító legalább megnyugtathatja lelkiismeretét azzal, hogy az említett bajokra s hátrányokra felettes hatóságának figyelmét már talán többször is felhívta, s az akadályok elhárítása nem állt magának módjában.

Más kérdés azután az, hogy a tanítók a szülők azon nagy bizalmával, melylyel legnagyobb kincsöket, gyermeküket — reá bizzák, nem él-e vissza? Van-e elegendő gondja arra, hogy legalább a felügyelet tekintetében a szülők addig, míg gyermekük az iskolában van, nyugodtan lehessenek? Mert a legtöbb szülő azon boldogító tudattal küldi gyermekét az iskolába, hogy ott a tanító szeretete s ébersége helyettesíti őt. Ha a tanító e bizalommal visszaél, ha tanítványaira csak addig ügyel, míg őket a tanteremben tanítja: leggyakrabban s leghamarabb azok a szegény gyermekek lesznek az áldozatok, kikre a szülők a legtöbb gondot fordítottak.

Nem az elhagyott falvak iskoláitól félek e tekintetben, hiszen ott a tanító örül, ha a gondjaira bizott gyermekereget napjában csak egyszer kieresztheti a szabad levegőre. Sokkal nagyobb veszély fenyegeti e tekintetben a gyermekeket azokban az iskolákban, hol a tanító, vagy a tanítók nagyon is ügyelnek arra, hogy télben és nyáron, hóban, esőben és szélben se vesztegessék el az iskolában az egyes óráközökben levő öt és tíz perc-

nyi szüneteiket. — Ha valaki szükségesnek tartja, hogy a gyermek a szabad levegőn mozogjon, játszóék, én is annak tartom. Feltételezem, hogy a tanító van annyi belátással, hogy meg tudja ítélni: mily hőfok mellett s milyen ruhában engedhető meg a játék s feltételezek hivatalosan a gyermekek iránt legalább annyi szeretetet, hogy a gondjaira bizott gyermekeket játékaik közben sem hagyja magukra s vigyázó szemei akkor is őrködnek felettük, mikor ők nem is gondolják. Ki a kötelességérzet e mértékét sem hozza az iskolába, az minden lehet, de nem a gyermekek nevelője. Ki mondhatná meg, hány gyermek sérült, hány gyermek hült meg már a játszótéren s hányan pusztultak el az ebből keletkezett betegségben? Kérve kérem a tanítókat, vigyázzanak a gondjaikra bizott gyermekekre; az illetékes körök figyelmét pedig felhívom a gyermekhalandóságra e tényezőjére is.

Egy apa.)*

Iparossegédeink önképzése.

A szegedi iparos ifjak egyesülete nem rég körlevelet intézett a hazai iparos ifjusági egyesületekhez, melyben arra hívta föl őket, hogy alakuljanak át közművelődési és önképző egyesületekké.

A sajtó — igen csekély kivétellel — teljesen napirendre tért e körlevél felett, pedig a fölvetett eszme megérdemli azt hogy életrevalóságával foglalkozzunk s figyelemre méltassuk a célt, mely nem egyéb, mint minden politika kizárásával, egyedül a ta-

*) Fenti közleményt, mint aktuális érdekűt, s általános szempontból figyelmet érdemlőt találtunk közlendőnek, annak kifejtése mellett, hogy benne foglalt vádakat a szarvasi tanítói kar tagjait nem érinthetik.

Szerk

gést okoz nála s vágyainak iránytűje egy takaros kis menyecske felé irányul mindig állandóbban, míg végre . . . no itt vagy te aranyos kis hugoskám, ki most az első duzzogó levelet írod, hogy uracskádn megint a bolondok útjára tért! . . .

No megállj! . . . majd megmosom a fejét jófajta szegedi szappannal, csak találkozzam a lurkóval! Addig is pedig, míg a lombfakadás az én öreg lábamba is gyorsabb mozgási képességet hozna, ime, hogy magamat is mulassam, téged is mulattassalak, firkálgatok neked arról, hogyan fűzheted ismét uracskádat, ha nem éppen Hymen rózsalánczára, de még erősebb vonzalommal magadhoz!

Mert lásd, a férfi olyan gonosz esont, hogy mindig oda vágyik, ahol jól érzi magát. Egyébiránt ezzel talán ti is úgy vagytok, nemde? . . .

Nos! hát eszed ki a módját, hogy férjeeskéd jól érezze magát!

Mert hidd meg, hogy a férfiak még vén korukban is szívesen legyeskednek a vonzó nők körében. Tehát legyen a férjre nézve a feleség legvonzóbb.

Ezt kell eltanulni, kedves aranyos!

No megállj! Én már sok mindenem átmentem. Forrtam, kiforrtam, megczetesedtem, az öregemmel együtt (ámbar ő ezt nem hiszi magáról . . . hiába! . . . asszony).

Én már elmondhatom neked, mit szeretünk mi az asszonyoktól? vagy ami egyre megy: mikor szeretünk otthon időzni?

Ha meghallgatsz, nem bánod meg te sem, az uracskádn sem.

Mindenekelőtt ezt véd be kis fejcskédbe, hogy a férfiak otthon tartása kizárólag az asszonykától függ.

No ne szabadkozzál! Ez se nem bök, se nem vád, hanem egészen természetesen dolog.

Az otthon berendezése kívül és belül, valamint a feleség modora és asszonyi kötelmeinek értéke és teljesítése, — ezek azon varázsszörök, melyeket csupán a halál téphet szét. Ezek a családi boldogság feltételei. Ezek nemcsak a jelenre hatnak ki, hanem a jövő generáció útját is kimutatják.

Nem filozófálok tovább szeretett hugoskám Pihenjünk egy küssé. Addig duzzogd ki . . . adat te is. Maj jövő levelemben leírom . . . ted, hogy milyen otthon szeretünk mi, férfiak?

nulás és az ismeretek fejlesztése által szolgálni a hazai ipar ügyének.

És ez eszmével foglalkozni most annyival inkább időszerűnek tűnik föl, mert a vasárnapi munkaszünet behozatalával járó kedvező helyzet az iparos-segédek önképzési törekvéseinek csak előnyöket nyújthat s azt nagyban előmozdíthatja.

Az eszme nemes s a cél elérése érdekében megvalósulása valóban kívánatos is.

A törekvő és a nemesobb szórakozás után vágyódó iparos-ifjuság bővítései, nemesíti szívet, lelkét és kedélyét s ez által elvonatik a hazafiatlan és áldástalan törekvésektől, melyek idegenből csempészettek be hozzánk, s tetszetős, de üres jel-szavak hangoztatása mellett, a társadalmi rend felforgatásával hirdetnek soha el nem érhető eredményeket, de a melyektől a valódi hazafias magyar iparos-ifjuság nemcsak a múltban fordult el, de most sem akar s ezután sem fog azokkal érdeklődésben állani.

Az iparos-segédek önképző és közművelődési egyesületei nem akarnak mást elérni, mint azt, hogy törekvéseik által a munka tiszteletét vivják ki, saját értelmüket fokozzák, hatványozzák. Akarják ezeken kívül, hogy szorgalmuk és kitartásuk által bizalmat keltsenek föl maguk iránt s becsületet érdemeljenek ki minden irányban.

Most, midőn a vasárnapi munkaszünet törvény által életbe van léptetve, midőn a törvény a munkában kimerült testnek pihenést biztosít, az az iparos-segéd, ki nem a korecsmái örömöket, szórakozást keresi, hanem munkás voltából kifolyó önértékével is számot vet, az üdülés mellett önképzésével is foglalkozhatik s erre is szakíthat időt magának.

Az iparos-segéd, ki az egész héten át dolgozott, a vasárnapot részben önművelődésére fordíthatja. Az iparos-ifjusági egyesületekre tehát ezután sokkal jelentékenyebb feladat vár. S ha ezt a feladatukat betöltik akkor nem lesz igazuk azoknak, akik úgy vélekednek, hogy a vasárnapi munkaszünet-

Az uracskádnak azt ízenem, hogy a tavalyi karcos már a kutyának való.

S maradok szerető nagybácsid
Péter Pál.

Kondorosi tárczalevél.

— A „Szarvas és Vidéke“ eredeti tárczája. —

A kis vihar, a portyázó zivatarocska querillaharczát rendesen hamar elvégzi; a mint gyorsan jött, sietve távozik s néhány perc múlva többé semmi nyoma. De ha az igazi istenítélet, a sokáig készülődő valószínű vihar kiterjeszti egy vidék felett ijesztő sötét szárnyait s hatalmasan bömböl az orkán, csattogva — ropog. zúgva — bűg az iszonyatos elemek légi csatája: itt már nincs egyhamar fegyverszünet, még kevésbé mosolyog rögtön az aldott béke napja, — sőt tapasztalás szerint a nagyobb szabású viharok után sokáig visszavillog, sokáig visszamorog a magát kitombolt pusztító elem a szemhatárról, mint ha csak fenyegetve mondaná, „ugy-e, rátok ijesztettem!“

És hasonlatra bizvást mondhatom, hogy az eszűdes kis községünkben jelenleg uralkodó hangulatunkra tökéletesen reallik.

Hja kérem! Nem bolygat minket senki és semmi s egyszerre azt se tudjuk, hogy hogy — hogy nem, csak belemorülünk a politikába.

ről szóló törvény a legnagyobb hasznot a koresmárosoknak csinálta.

Mert, midőn az iparos ifjúságot önképzési és közművelődési egyesületek és körök alakítására buzdítjuk, nem mulaszthatjuk el egyszersem azt is figyelmükbe ajánlani, hogy egyesületi törekvéseikből az egyesület kaszinói minőségét ne hagyják számításon kívül. Mert habár a kaszinóknak fő céljuk a társas összejövetelek útján való szórakozás, mind azonáltal a művelődésnek ma már hatalmas eszközei és terjesztői is.

A hírlapok és könyvszekrények a szórakozási eszközök mellett békésen megférhetnek s ha a szellem fejlődést óhajt, a tisztességes szórakozás mindig megengedhető.

Alkalmom adtán egy-egy felolvasás is nemcsak nemes élvezetet nyújt, de gazdagítja is egyszersem ismeretkörünket. S ha az iparos-ifjúság ily arányban való önművelődési törekvéseiről komoly és számbavehető tanúságot tesz, bizonyára mindenütt fognak akadni kiváló férfiak, kik felolvasásokra vállalkozva, ez által nem csak az iparos-ifjúság társadalmi helyzetét javítják, megbecsülését emelik, hanem az egyesület tagjainak igényeihez mért, könnyed modorú tanulságos előadások által az ott tartózkodást is kellemessé, vonzóvá teszik.

S mit szólunk még a műkedvelői színi előadásokról, melyek — kello korlátok között — az önképzésről és működésről alkotott program keretében szinten beilleszthetők. E műkedvelői színi előadásoknak nemcsak azért van nagy jelentőségük, mert az önművelésnek hatalmas tényezői, hanem azért is, hogy az iparos-segédeknek alkalmat ad a társadalmi élet örömeinek, szórakozásainak élvezeteire.

Megjegyezzük még, hogy az iparos ifjak egyesülete csak akkor lesz szilárd alapokra fektetve, ha mint tisztán társadalmi és erkölcsi intézmény akar működni, s egyedül csak erkölcsi eszközökkel akarja céljait elérni, s ha ezen az alapon kívánja társas összejövetelei által az együvé tartozás és társulás erzetének ápolását fejleszteni

és ha az önképzés és közművelődés tekintetében a tiszta erkölcsi elvek vezérlik.

Városunkban évek óta áll fenn iparos ifjúsági egyesület, mely már eddig is szép jelét adta annak, hogy a hangoztatott erkölcsi alapon törekszik az önképzés és közművelődés útján előre haladni, elérve ez által azt, hogy a rendeltetése szerinti határok között jelentős társadalmi intézményné erősödött. Ez egyesületnek az iparos-ifjúság erkölcsi és társadalmi életére való jótékony hatása konstataható s a közönség részéről kello méltánylásban részesül.

Kívánatos is, hogy ez egyesület, rolyton erősödve, mindinkább megszerezze az erkölcsi és anyagi eszközöket ahhoz, hogy a városunkban lakó iparos-segédeknek — akiknek száma igen tekintélyes — egész kontinensét magában egyesítse, s amaz erkölcsi eszközökkel, melyeket idáig is igénybe vett, mind inkább szélesebb körben legyen az iparos-ifjúság önképzésének intézményévé s hogy nemes szórakozásra alkalmat nyújtva, az iparos-ifjúságnak otthona legyen.

Mi a magunk eszközeivel mindenkor szívesen támogatjuk ez egyesületet önképzési és közművelődési törekvéseiben.

Szabályrendelet

a községi eperfa iskolákról.

1. §. Békésvármegye területén lévő minden község köteles eperfatenyésztés céljából, a község határa s lakosságának számarányához mért nagyságú (mely azonban 600 — ölnél kisebb nem lehet) eperfaiskolát létesíteni és fenntartani.

2. §. Azon községekben, melyekben a fentebbi célra egy bizonyos terület a legelő-elkülönzés vagy tagosítás alkalmával már kihalásolt, vagy a község ilyennek birtokába adományosoz vagy más módon jutott, az a kihalásolt célról el nem vonathatik, s amennyiben eddig nem történt volna, haladéknál a kívánt célnak megfelelően berendezendő.

3. §. A kezelés egyszerűsítése tekintetéből kívánatos lévén, hogy az eperfaiskolák a gyümölcsfaiskolákkal egy helyen le-

gyenek, minél fogva ott, hol gyümölcsfa iskolánál oly nagyságú terület van kijelölve, hogy az itt beállítandó eperfaiskola a gyümölcsfa háttérbe szorítása nélkül elhelyezhető, az ott létesítendő.

4. §. Ha a község eperfa iskolának birtokába még egyáltalán nem jutott, vagy annak a már létező gyümölcsfa iskolában alkalmas területet ki nem szakíthat, köteles ilyen alkalmas helyen, és pedig a község közelében a községi birtokból kihalásolt; ha pedig e célra alkalmas terület felett nem rendelkeznek, ilyen csere vagy vétel útján megszerezni.

5. §. Midőn az eperfa iskolánál szükséges terület vétel útján szereztetik meg, ez a községi költségvetés terhére eszközöndő, a községi háztartásra vonatkozó törvény szabályainak figyelembe tartásával.

6. §. Minden községi eperfa iskola alkalmas kerítéssel látandó el. Az eperfa iskola betelepítésére, valamint annak fenntartására szükséges munkálatok fedezésére továbbá az eperfa iskola fenntartásához és megmunkálásához szükséges eszközök, s amennyiben a magas kormány által teljesen nem fedeztetnék, mag és csemeték beszerzésére az évi költségvetésbe bizonyos összeg felveendő mind addig, míg a kiadások a bevételből fedezhetők nem lesznek.

7. §. A községi eperfa iskola területe másra, mint a kihalásolt célra fordítható nem lévén, az rendesen kezelendő, s ha e tekintetben mulasztás tapasztaltatik, erről az illető községi jegyző a törvényhatóság által választott felügyelőnek (lásd 11. §.) haladéktalanul jelentést tenni tartozik, ellen esetben a vármegyei bírság alap javára, fegyelmi uton fenytetik.

8. §. Az eperfa iskolák létesítése nem nyerészkedési célból történvén, a lehető legjutányosabb árban bocsájtandók a lakosok rendelkezésére, hogy ez által is ösztönözve legyenek az eperfa tenyésztésnek a közjó érdekében történendő felkarolására s minél nagyobb mérvű elterjesztésére.

9. §. Minden község tartozik utcáit, köztereit, közttereit, közutjait, mesgyéit —

De hát mi egyébről is beszélne most az ember, mint az országos választásokról s eo ipso a politikáról? — A fővárosi sajtó nemzeti pártresze, sőt egy kiesít a kormánypárti is, úgy nyilatkozik, hogy Apponyi többet nem beszél a vidéken, a felső hatóságok famózus körrendeleteiket beszüntetik, mert Fejérváry győzött és Buda várában, az pedig annyit, mint: az ország szívének nagyot dobbanása, melyet meghall és megért a vidék, sőt az egész ország! — — — Igazuk van a nagy lapoknak. Ime én, a mi vidéki lapunknak, mint a hazai sajtó nagy testének egy szerény nervnsza, már meghaloltam és megerttem a központi nagy sziv dobbanását s a politikai demonstrációkról tartok egy kis farsangi értekezletet, szokott rovatomban, méltó komolysággal. . .

Demonstráció régi latin kifejezés, magyarul tüntetés jelent. E szerint a ki demonstrál: tüntet, a ki tüntet: demonstrál. Így hat a böles ember, midőn valamely állításának elvi igazságát napfényvilágosan megmutatja, demonstrálja, tüntet. A Bukovinszkyak vagy Povazsnyak (helybeli professzorok) mikor valamely tételt tudományos levezetéssel megmagyaráznak, megvilágosítanak s végre kimondják q. e. d.-ot, a „quod erat demonstrandum“-ot, szinten tüntetnek, mert demonstráltak. Az igaz, hogy a megnevezett urak rendszerint addig szektak demonstrálnak, a míg csak agyommagyarázzák a tételt, s ennélfogva azt inkább eltitte-

mint megmagyarázzák. A Boskó-féle büvészek, a Németh Muki-fajta tüntetők, mikor — köznyelven — sandzsiroznak: jó magyarsággal szólva tüntetnek, vagyis demonstrálnak. Így hát: a hazai választók, a fővárosi polgárság, a Bukovinszky és Povazsny barátom, no meg a Boskó és Németh Muki, — továbbá a filozófusok, a tanárok tüntetése demonstrációja tont egál! Egyformán szabad, egyformán jogos! És mivel én is most e tételt — ügyhiszem — kello tudományos definícióval — levezettem: demonstráltam, tüntettem.

* * *

Ugorjunk egyet az eszmemenetben. — Sohase örültem jobban valaminek, mint most, hogy Szarvason a kormánypárt győzött. De valami mégis bánt. Milyen pompás dolog lenne majd annak idején az ország különböző vidékeinek módjára és példájára, nagy-szerű népgyűléseket tartani a főispán úr előklete alatt, beszélni az egész Sárretet egy hivatalos ukázzal, be mind Dömök Pétertől fogva egész Bankó Pálig — s népgyűlési fenyegető határozattal utasítani a fiatal gródot, reáparancsolni keményen, hogy a zsédóvallás egyenjogosítására, a megye államosítására, a polgári házasságra rászavazzon ám! mert . . . különben haza hívjuk. Most e jogunk eszébe szorvód, mivelhogy Csáky úgy is oda volcsol! Indítványozom, hogy jövőre fél-fizetessel ket képviselőt vá-

lasszunk, egy Csákyt s egy Haviárt, hogy a körülmények szerint, hol egyikre, hol másikra parancsolhassunk rá. Ez volna az alkotmányos, szittya — magyar, tüzsgyekeres, ősi, vitéz, szent szabadság.

* * *

Ugorjunk megint egyet az eszmemenetben. A kondorosiakban is iszonyatosan lobog a lelkesedés tüze. Berényi kortesek jártak nálunk s szörnyű propagandát csináltak itt Hegedűsnek.

No erre már kijön az ember a phlegmából. Demonstráció tüntetést, tüntetés demonstrációt ért s irózatosan felkorbácsolta a kedélyeket. Ezek után elhatároztam, hogy magam is rendezek egy kis fióktüntetést. Őt jó cimborámat meghíttam egy este tleára Theázá-közben egész hazafiasan beboroztunk. Mikor a kedélyek már elég emelkedettek voltak, rágyújtottam egy balpárti panatellásra s egy hazaszeretettől lángoló szónoklatra.

A szónoklatom — nem öndicséret szól belőlem — igen szép lehetett, mert annyira tetszett, hogy a patyikus ott nyomban lestenographálta s b-küldte mint kuriótumot, a — Szöllőszeti lapoknak. A többi köz szónoklatomban indítványoztam, hogy rendezzünk mink is egy tüntetést Barabás mellett. Indítványom általános tetszéssel fogadtatik. Baross Pista barátom nyomban hozzá is fogott az indítvány végrehajtásához; vette a

amennyiben az még eddig eper vagy egyéb fákkal nem eszközöltetett volna, eperfákkal kiültetni.

10. §. A községi eperfa iskola kezelésére a községi tanító, vagy tanítók valamelyike kérendő fel, de minden esetre olyan, a ki e tere gyakorlati tapasztalatokkal bír, s az ilyen a kezelésért illő tiszteletdíjban részesítendő a község által. Ha a kezelésre ily módon alkalmas egyén nem található, ez esetben a község köteles megfelelő egyénről gondoskodni.

11. §. A községi eperfa iskolák, és a kiadott kezelési utasítás megtartása feletti közvetlen felügyeletet felelősség mellett a községi képviselőtestületek; a fő felügyeletet pedig a törvényhatóság az általa megválasztandó felügyelő által fogja gyakorolni, a ki ezért megfelelő tiszteletdíjban részesítendő.

12. §. Az eperfák és ültetvények megromlói, megsértői vagy elpusztítói két firtól 20 firtig terjedhető bírsággal vagy ezen összegnek megfelelő börtönbüntetéssel sújtandók.

13. §. A községi eperfa iskolában a tanuló ifjúság felekezeti különbség nélkül az eperfanak selyemhernyó tenyésztés czéljaira történendő mikénti kezelésére gyakorlatilag oktató, és pedig vagy az eperfa iskola kezelője, vagy az osztály tanítója által.

14. §. Minden községi eperfa iskola telekkönyvileg is ilyenül kitüntetendő.

Zlinszky István,
közg. előadó.

Egyesületi élet.

A szarvasi nőegylet választmánya tekintettel az egyesületet ért kettős gyászra, múlt hó 31-én vasárnap délután 3 órakor **Pokomándy-Radimeczky** Mari urhölgy, egyes. pénztáros lakásán rendkívüli ülést tartott, melyen a választmány elhatározta, hogy szeretett elnöke és alelnöke halála alkalmából a Nőegylet nevében részvétét fogja nyilvánítani az elhunytak családjá előtt. Az elnöki és alelnöki állás hűsvét táján fog betölteni, addig az együleti ügyek ellátásáról a választmány gondoskodand.

kabátját, fogta a kalapját, s úgy eltűnt köztőlünk, hogyjázóta se láttuk. Ez azonban összetartásunkat a legkevésbé sem zavarta meg.

Tüntetésünk első tere a híres kondorosi csárdára irányult s ér. azon pótindítványomat is megreszkíroztam még, hogy verjük be a korcsma ablakait, ez ugyan nem lesz olyan nagy kár, mint a dr. Salacz Oszkár választási emlékei, de cimboráim ellenindítványa jogerőre emelkedett s ehhez képest bementünk a csárdába, s megkérdeztük a rémültétől hétrét görbült Demcsákot, hogy ki éljen: Barabás-e, vagy Hegedűs? A hazafias Demcsák a mi véleményünkön lévén, nem vertük be az ablakait, de elvertük a pénzünket, hajnalhasadtáig hazafias dalokat zengedezve.

De ad vocem! Indítványom, melyet a tüntetésre vonatkozólag tettem a következő: Rendezőket nem ajánlottam, hanem a kármenet útját leszek bátor illetékesen kijelölni. Induljunk a község házához egészen a Mázor úr pavillonjáig (kis stáció, a bájos házi kisasszonynak matince, a tüntetőknél három csillagos cognac) innen le a Löwy József majorjáig (stáció, pompás víz, aludt és ébortej, — józanul lehet tőle szónokolni). Aztán le egész a Fejér Sándor bácsi tanujáig. (Állomás, jótéle kamuti szőlőlé pulykasülttel — 2000 pulykája van, éppen, mint a Capitoliumot megmentett libák numerussa, szónokol Bukovinszky Mihály úr, kiról a rossz nyelvek azt mondják, hogy annak idején 1 liter tejfölért Légrádyra szavazott;

A helybeli kaszinó f. é. január 31-én mintegy 30 tag részvétel mellett tartotta meg félévi rendes közgyűlését. Az alelnök-igazgató jelentése szerint az elmúlt 1891-ik esztendőben volt a kaszinónak 92 tagja, egy tag évközben eltávozott, egy pedig meghalt. Bevétel volt összesen 1205 frt 14 kr. Kiadás 1129 frt 09 kr. Maradvány 76 frt 05 kr. Tagdíj-hátralek az elmúlt évről 77 frt. 50 kr. A régebbi tartozásokból a szept. 23-iki közgyűlés 40 frtot irt le, a választmány 18 frtot s ez intézkedése közgyűlésileg helyben hagyatott. A választmány azon határozata, mely a tag-felvételről írásbeli jelentést kíván, akként módosított, hogy a jelentkezésnél elegendő az alapszabályok által előírt egy tag ajánlata, ha azonban az ajánlott felvétetik a tagok közé, köteles nevét sajátkezűleg beírni a kaszinói tagok névsorába.

MI ÚJSÁG?

— **Személyi hir.** Gr. Csáky István dr., Szarvas város orsz. képviselője, f. hó 5-én délután érkezett körünkbe rokona néh. Tomcsányi Károly hagyatékának rendezése végett. A gróf ma a délutáni vonattal utazik vissza a fővárosba.

— **Sorozás.** A sorozás városunkban április hó 4., 5., 6., 7., és 8-ik napján fog megejtetni. Sorozásra fel vannak hí a az I-ső korosztályban 423-an, a II-ikban 256-an, a III-ikban 217-en, így összesen 896-an. A megye részéről a sorozáson jelen lesznek. Dr. Fábry Sándor megyei I-ső jegyző és dr. Kovács István megyei főorvos.

— **A „kegyelm es asszony.”** Gr. Csáky Albinné ő nagyméltóságát, képviselőnk édes anyját, nem csupán a születési és társadalmi állás által nyújtott magas rangja, hanem párját ritkító jótékonyága, a közügyek és szűkölködők iránt való nemes érzulete miatt nevezik így országszerte, s valóban ennél szebb cím és megszólítás alig lehet. A tüneményeszerű kiváló jeles nő, kit első sorban mi, szarvasiak nevezünk magunkénak, — újabban azzal gyakorolta a címében kifejezett erényt, hogy Szarvas város előjáróságához 20 öl fát és 300 kéve rőzsét küldött azon meghagyással, hogy azt a szegények között osszák ki. Ti, szűkölködők és árvák, kiknek arcát pirosra festi majd a lobogó tűz lángja, szívetekben hálás érzuessel gondoljatok arra, ki nektek a téli hidegben meleg szobáról gondoskodott, — a *kegyelmes* asszonyra.

Jánosy Géza s elvált felesége. született Baross Stefánia urhölgy Hegedűsi hegedűduettet rendeznek.) Oman bekanyarodás a szép alvó rónán egészen az Erzsébettérig Bella bácsi házához. (Stáció. Jó halpaprikás. Finom szegzárdi. Crème, sulcz és tősztdőzn.) Innen tovább fel Gáspártelekre Balala kasznár urhoz. Fele út; finom mokka, pompás balpárti szivarok.) Innen egy flankenlevegunggal a bíró úr majorjába. (Póstáció; Was gut und theuer! igazi balpárti muri, kitűnő kolláció, cigányzene, hatalmas szónoklatok; valamely német pécsovicslappnak autódafészerű ünneplés elvezetése.) Innen visszatérés a faluba. A falu végén Richseit boltos egy oláh kaluzsért tánczol solo — Fürst Farkas és Züsz Jakab urak fiútlése mellett. Keviczky Laci barátom előtt stáció a lelkész úr aranyos asszonykája megvendégeli a tüntetőket a „püspöktéren“ püspökfalatokkal, másképp soha se választjuk püspöknök az urát. Végre visszatérés a község házához; itt a főjegyző úr ablakai alatt az egész nemzet elénekli az „Isten áldd meg a magyart“ s Baross Pista elfutyl felállva egy székre egy verset, anélkül, hogy elnevetné magát, ezíme: „Oszoldj község!“ s az szépen feloszol.

D, kérdezheti a tisztelt olvasó: mi czélja e körmenetes helyi tüntetésnek? Megmondom. Ittha ily uton elűzők határunkból a gr. nád influenziát. Nehéz dolog, de hát — proba választja el! Ajánlom törvényjavaslatomat elfogadásra a t. háznak.

Peleskei.

— **Köymen.** Diszes esküvő volt folyó hó 4 én délután 5 órakor a csabai ev. kis templomban. Vidovszky Károly városi főpénztárnok kedves leányát Erzsike kisasszonyt vezette oltárhoz Réthy Béla gyógyszerész. Nyoszolyó-leányok voltak Mudrony Anna és Justh Mariska, vőfélyek pedig Réthy Dezső maros-vásárhelyi kereskedelmi és iparkamarai titkár és Réthy János bud. pesti mérnök; násznagyok Varságh Béla és Vidovszky László. Sok szerencsét a fiatal párnak!

— **Az öcsödi házasság urak bálja** múlt hó 30-án tartatott meg a casinó termeiben. A választás küzdelmei visszatartották ugyan a vidék megszokott fiatalságát, de, — ez az öcsödi házasság urak erdeme — nem nagyon hiányzottak; mert emelkedett hangulatban reggelig maradt együtt a mulató társaság, s eloszolva sürgetve biztatta a szeretetre méltó rendezőséget hasonló cselekedetre.

— **Farsang.** A szarvasi iparoskör 1892 évi január 31-én sikerült tánczvigalmat rendezett a „Bárany“-ban. A bál bevétel volt összesen 154 frt 60 kr. Kiadás 106 frt 35 kr. tiszta nyeresmény a könytár részére 48 frt 25 kr. Az első négyest 60 pár tánczolta. Jelen voltak a leányok közül: Lévai Ida, Petrás nővérek, Trnyik Örszike, Podani Emma, Komloszki nővérek, Blaskó nővérek, Szabó Etel, Miloszdin Juczi, Javorka Lajzi, Deucsensmidt Emma, Majeresik nővérek, Klenk nővérek, Maginyesz Juczi, Kis Örszike, Opaszki Örszi, Borbély Mari, Liska Gizella, Benderi Gizella, Laurik Anna, Renner Zsuzsi, Ribárszki nővérek, Blaskovics Mari, Liska Irma, Simonyi Bertha, Hasko Anna, Kralovanszky nővérek, Freska Zsuzsi, Litauszki Anna, Zuberer Juczi, Fajfik nővérek, Kozsuch nővérek, Simon Anna, Csasztvan nővérek, Liska Juczika, Bent Mariska. Demcsak nővérek, Bányász Mariska k. a. Az asszonyok közül: Popják Györgyné, Szüle Kálmánné, Baginyi Pálné, Grósz Lambertné, Liska Jánosné, Petróczy Károlyné, Korrik Jánosné, Sárkány Pálné, Deucsensmidt Jánosné, Klenk Sománé, Kis Györgyné, Zuha Jánosné, Djeska Jánosné, Pálinkás Jánosné, Bányász Jánosné, Blaskó Sománé, Liska Istvánné, Mikolai Pálné, Benderi Józsefné, ifj. Sárkány Pálné, Romer Mihályné, Laurik Istvánné, Ribárszky Jánosné, Székely Jánosné, Szruka Mihályné, Blaskó Istvánné, Opavsky Istvánné, Daudi Jánosné, Molitorisz Lajosné, Kralovanszky Imréné, Pálinkás Mihályné, Litauszky Istvánné, Petrás Györgyné, Trnyik Mártonné, Zuberer Sománé, Kovács Istvánné, Kozsuch Andrásné, Jeszenszki Andrásné, Csasztvan Minálné, Freska Sománé.

— **Esküvő.** Urbanek Nándornak, a békésszentandrás takarékpénztár igazgatójának bájos leányát **Mariska** kisasszonyt ma délután vezeti oltárhoz a békésszentandrás róm. kath. templomban **Fabricsy** Soma Békés-Szentandrás község másodjegyzője. Áldás kísérje az új pár életét!

— **Halálozás.** Békésen múlt hó 25-én halt el **Dapsy** Géza, városi kisdudóvó, lapunk békési levelezője, ki az ottani társaséletnek mozgó lelke és életője volt. Halála rendkívül mély részvétet keltett nemcsak Békésen, de megyeszerte, mert sokoldalú tevékenységével s szeretetreméltó modorával méltó részese volt a közbecsülésnek. A halál életének javukorában, 51-ik évében ragadta ki szerető hitvese karjai közül; temetésén óriási közönség jelent meg, hogy kifejezést adjon ama tisztelőknél, mely az elhunytat életében övezte, mert róla bizvást el lehet mondani, hogy neki csak barátai, de ellenségei sohasem voltak. Áldás legyen emlékezetén!

— **Színészet Öcsödön,** Láncoz János színész és táncztanár, ő tagból álló társulattal néhány előadást tartott a „polgári kör“ nagy termében kevés számú hallgató előtt, pedig megérdemelték volna a nagyobb pártolást is — mert jól játszanak. Mint táncztanár, talán több anyagi haszonban fog részesülni, mert vannak tantványai szép számmal.

— **Ki lesz a szinigazgatónk?** A jövő szinidényre az arénánkban tartandó előadásokra járási főszolgabiráknál Rakodeay Pál, Makó Lajos és Kömley Gyula szinigazgatók kértek engedélyt. Kresmarik dr. főszolgabíró a szinibizottság véleményének meghallgatásával Makó Lajos szegedi társulatának adta meg az engedélyt, arra kötelezve az igazgatót, hogy f. hó 15-éig 150 frt biztosítékot tegyen le. Ha Makó — ami nem lehetetlen, bármi okból visszalépne, az esetben részünkről Rakodeayt ajánlanók úgy a szinibizottság mint a hatóság figyelmébe, ki mint intelligens jeles színész, igazgató és rendező, kellő garanciát nyújthat műpártoló közönségünk igényeivel szemben.

— **Segélyadomány.** Tuxom György, városi fogy. adóh. ellenor özvegyének a városi képv. f. hó 4-én tartott gyűlésen 150 frt adományt szavaztak meg, tekintettel arra, hogy férje pontos és lelkiismeretes hivatalnok volt, s ernyedetlen szorgalmával a községnek jelentékeny hasznot hajtott.

— **A szarvasi kereskedők kérvénye,** melyet vasuti menetrendünk megváltoztatása tárgyában régebben nyújtottak be a közleked. ügyi miniszterhez, legközelebb kedvező megoldást fog nyerni. Gr. Csáky István dr. képviselőnk ugyanis e tárgyban személyesen is tett lépéseket Baross miniszternél, ki az esetben, ha a kérvény újabb megokolással nyújtatik be, biztos kilátásba helyezte annak teljesítését, ami a kereskedővilágon kívül Szarvas és vidékének minden Pestre utazója érdekében is felette kívánatos.

— **Kondoros képviselőtestülete,** mint annak idején megírtuk, másodjegyzi állás rendszeresítését határozta el. Kresmarik János dr., járásunk főszolgabírája, lapunk múlt számában tette közzé a pályázati hirdetményt, s a választás febr. hó 18-án lesz Kondoros községében. Mint nekünk Kondorosról írják, a megválasztás legnagyobb kilátásával pályázik lapunk buzgó munkatársa, Gyuresovec Gusztáv, kit úgy alapos készütsége, mint gyakorlati alkalmazhatósága egyaránt képesítenek az ujonnan rendszeresített állásra.

— **Vámházból — sörház.** Meitner Salamon „depot-tulajdonos,” a híd melletti vámházat haszonberbe vette, s ott bor- és sörmérest fog nyitni. Népkertünknek tehát lesz már egy kies fekvésű mulatóhelye is!

— **Olommérgezés.** Glasner Ármán gyakorló orvos már a múlt hó végén jelentést tett a járás főszolgabírájához, hogy városunkban o ynemű gyakori betegséget észlelt: ho szabbb idő óta, mely olommérgezés tüneteit hordozza magán. Jelentése megtételekor egyszersmind egy csomó esérépedényt mutatott a hatóságnak, mely szerinte oka lenne a mérgezésnek. Az edényeket közelebb vegyvizsgálat alá fogják venni, s az illető fazekasok a vizsgálat eredményéhez mérten közegészség elleni kihágás miatt meg fognak büntettni.

— **A békés-szent-andrási takarékpénztár** részvénytársaság IV. Zárásadást az 1891. évről vették. A részvénytársaság múlt évi életéből felemlítjük a következő mozzanatokat: A betétálladék 124.000 frtról 270.000 frtra, a kölcsönök álladéka 324.000 frtról 528.000 frtra emelkedett, s általában az intézet összes üzletágaiban jelentékeny emelkedés tapasztalható. Az 1891. máj. 1-én megnyitott szarvasi fióktelep is szép eredményeket mutathat föl. Az intézet jövőbeni fejlődésének és még szilárdabbá tételének érdekében az igazgatóság a 60.000 ftnyi részvénytőkét 120.000 frtra szándékozik felemelni, melyre névze részletes javaslat a f. hó 10-én tartandó közgyűlés elé fog terjesztetni. Pénztári forgalom volt a múlt évben az anyaintézetnél 4,219.198 frt 38 kr. a szarvasi fióktelepen a lefolyt üzleti esonka-évben 960,829 frt 04 kr.

— **Járványkerületek.** A járvány idejére a város kerületeit következőkép osztották fel magok között az alkalmazott közs. orvosok: I. tizedben Dr. Fuks Ede, II. t.

zedben dr. Mikolay István, III. tizedben dr. Szlovák Pál, IV. tizedben dr. Bácskai Vilmos látja el a betegeket.

— **A kondorosi polg. olvasó kör** múlt vasárnap tartotta alakuló közgyűlését. A közgyűlés, melyet Décezy Ferencz id. elnök nyitott meg, igen látogatott volt. Többrendbeli kérdés tárgyalása s az új alapszabályoknak felolvasása után a tisztviselők megválasztása a következőkép ejtetett meg: Elnök Décezy Ferencz, alalnök Keviczky László, jegyző Gyuresovec Gusztáv, pénztárnok Dispiter János, háznagy Szapancs György. Ezekon felül választott 12 rendes, és 5 pót-választmányi tag.

— **16 és fél kr.** A hadsereg intéző körei megállapították már, hogy az ország egyes vidékein mennyit kell a beszállásolt katonákért fizetni. A tiszántúli kerületben 16 és fél kr-ra van megszabva az ellátás díja; annyiból kell jótartani egyelszállásolt hadfit.

— **Gyertyaszentelő.** Gyertyaszentelő napját nagy jelentőségűnek tartják a gazdák. A közhit szerint ezen nap mutatja meg, milyen hosszúra fog még nyúlni a tél. Azok a bizonyos medvék: a csalhatatlan jövendőmondók, ma kötelesek kibujni oduikból s körültekinteni a nagy világban. Ha azután napfényes időt találnak idekűnn, hát szépen visszabújnak s a másik oldalukra fordulva folytatják téli álmukat még negyven napig. Az idén azonban nagy zavarban lehetnek, mert reggel még tiszta napfényes égbolt mosolygott le rájuk, csak a délelőtt folyamán fordult az idő borongóvá. Hogy ennek folytán mire határozták el magukat: a visszafordulásra-e, vagy a kimmaradásra, arról még biteles értesülést nem kaptunk. Különb a gazdák nem szorultak épen a medve jövendölésére, mert hiszen külön is megvagyon írva, hogy: „Ha ténylek Gyertyaszentelő, — az izéket is vedd elő!” amiből azután medve nélkül is eligazodhatik mindeki.

— **Válasszuk meg jól** a magbeszerzési forrást! Jóllehet, hogy még hó és jégkörnyékek bennünket, de azért a melegágyak körül már sürgő!ődnünk kell és elvetjük a korai fogyasztásra való konyhakerti termények magvát, mely terményeket a hosszú rideg tél utolján mindenki szívesen látja asztalán. Annál bosszantóbb aztán, ha homi héteforrásokból hozatott magvak révén a melegágy eredményeitől olesik a kertészkedő közönség, és korai főzelék helyett gyom, kóró, gazlalu vagy a legjobb ily esetben holmi silány kótytermény van a melegágyban. Előfordul ez pedig most gyakrabban, mint azelőtt; mert egyes régi szolid magárus czégek sikereitől indittatv., gomba módra bukkanak fel a tal mi magárusok, kik ugyan ép oly gyorsan tűnnek el a felszínről, mint a hogy felburjánoznak, de még mindig elég ideig tart azérkedésük, hogy a tőlük kerülő legtöbb esetben haszontalan mag révén a melegágyak körül fáradozó kertészt és közönséget megfosszák munkájuknak eredményétől, valamint még végzetesebb következmények hárulhatnak a mezei gazdákra, kiknek magszükségletük beszerzése ugyancsak még fontosabb momentum, mint a melegágyak, és ily elemeknek lépre mennek, mert ezeknek hirdetések eget, földet, olcsóságot és tudja az ég, még miféle csalétket igérvén, tévedésbe ejthetik a gazdát, ki aztán a maga kárán okul, hogy ily elemeket, melyeknek multjuk e téren nincs és semmiféle garantiát nem nyújthatnak, a mag beszerzése alkalmával kerülnie kellett volna. Legyünk résen az ilyenekkel szemben! Válasszuk meg beszerzési forrásunkat!

— **Házasodni akarók kényelmére.** Az amerikai házasságokról és vallásokról sokat beszélnek. A legújabb az, hogy a többi vasuti társaság a vonatokon lelkészeket utaztat, a kik az utazó közönség rendelkezésére állanak, s az egyik vagonban össze is adják a házasodni akarókat. A vasuti társulatokat erre az intézkedésre az serkentette mert a vasutakon sok ismeretség történik, melyek a legtöbbször muló ismeretségek ma-

radnak lelkészek hiányában. A Pacific-vasut mentében különben akárhányszor megtörténik, hogy távirati uton rendelnek valamelyik vasuti állomáshoz lelkészt, s míg a vonat megállt, a szertartás megtörténik és a tova robogó vonat már egy boldog új pár utazik tovább.

— **Felakasztotta magát** Laliska János, szarvasi lakos febr. 1-én felakasztotta magát. Mire észrevették, már megholt.

— **Békésmegye országgyűlési képviselői.** A múlt héten országszerte befejeződtek a képviselőválasztások. A választás eredménye megyénkben következő: A gyulai választókerületben megválasztott Terényi Lajos szabadelvű párti jelölt 18 szavazattal Csatar Zsigmond függetlenségi ellenében. Az orosházi kerületben Veres József volt függ. p. képv. 110 szavazattal Székács István sz. p. ellenében. A gyomai kerületben Barabás Béla f. p. 515 szavazattal Hegedűs Mihály sz. p. ellenében. Békésen Irányi Dániel sz. p. ellenében. Szarvason dr. gróf Csáky István sz. p. 78 szavazattal Haviár Dani f. és 48-as ellenében.

— **Amerikai hölgyek a vilfűző ellen.** Kings townban nem régebben meghalt Rose Ullyesnek, egy népszerű és gazdag férfinak egyetlen gyermeke, egy szép fiatal leány, s az orvosok azt mondták, hogy halála forrása a gyomorhaj, a vállfűzőtől származott. Rose nem tudta elviselni leánya halálát és annak sírjánál öngyilkos lett. Nehány nap mulva egy jól ismert jótékony asszonyság halálát idézte elő a fűző; ugyanis a mint hirtelen lehajolt, a fűző aczélpántja elpattant s a tört rész mélyen belefűrődött mellébe. A seb annyira elmérgesedett, hogy a szerencsétlen nő belehalt. E két megdöbbentő eset egész lázas izgalmat keltett a különben is sokat ócsárolt fűzők ellen. A kingstowni hölgyek összebeszéltek, hogy ugy fognak meghalni, a mint születtek; a fűzőket pedig eldobják. Elhatározásuknak nyomatékot adandó, Kingstown főterén összehordtak halomba több ezer fűzőt s aztán ünnepelesen elégették — csak az a kérdés, vajon nem szalmatűz mellett-e? Sydeham államban is agítálnak a fűzők ellen. Megválik, hogy meddig tart ez a mozgalom.

Menyasszonyi selyem ruhákra való selymeket fekete, fehér és créme színekben, simát és damastot métereuként 45 krtól 16 frt 65 krig (mintegy 300 különböző fajtában) szállít egyes öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postatordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10kros bélyeg ragasztandó.

IRODALOM.

Az „Élet” első száma irodalmi esemény, igazi meglepetés az olvasó közönség számára. Nincs magyar folyóirat, mely három ilyen ennyi érdekest bírna adni. A bevezető cikk, mely a közönséghez van intézve, velős tartalmával és törilmetszett magyarságával messze kimagaslik az efféle szerkesztői nyilatkozatok közül. Pulszky Ágost egyet. tanár kitűnő cikke: „A klotúr”, bizonyára élénk feltűnést fog kelteni és sokáig fogja foglalkoztatni a politikai körök figyelmét; mert csakugyan a klotúr kérdése az, amely legközelebb az új országgyűlési ülés uralkodó esillagzata leend. Kabos Ede költeményét (Vihar után) egy rendkívül tekes, népszerűen írt bölcselmi fejtegetés követi Ötvös-S. Adolftól, e címen: „A jövő vallása”. Ebben a szerző merész támadást

intézve a mai bölcsészeti felfogás ellen, a vallás szükséges voltát hirdeti és megállapítja annak jövő formáját. Szintén egész modern a Szörényi Tivadar dr. értekezése Hypnózis és szuggesztió. Szörényi dr., kinek hypnotikus mutatványairól a fővárosi hírlapok csak nem régr hasábos tudósításokat közöltek, adja itt a hypnózis és szuggesztió ismertetését érdekesítő előadásban és világos nyelven. Tudunkkal e cikk egyszerűsége a hypnotizmus irodalmának kezdete Magyarországon, hacsak a nem szakemberekről írott értéktelen apró kísérleteket nem akarjuk ide számítani. A füzetnek egyik legbecsessebb közleménye közleménye Garsin Vszevold híres novellája (Vészjelző), melyet Sármay József dr. pompásan fordított le az orosz eredetiből. Hazai novellistáink tanulni fognak belőle; magyar olvasó közönségünk gyönyörködni fog az elbeszélő irodalomnak ezen igazi remekében, minőt régr nem élvezett. Helyes, hogy az „Élet“ nem zárja ki a külföldi, különösen a nálunk annyira elhanyagolt orosz irodalom hasonló gyöngyeit mint némely „előkelő“ magyar folyóirat teszi; mert a közönség érdeke az, hogy inkább jó külföldi terméket kapjon, mintsem olyan hazait, amelyben nincs köszönet. — „A hűség próbája“ gyönyörű és mint a cím is mutatja, kissé pikáns epizód Ariostó Örjóngó Rolandjából Radó A. remek fordításban. Ifj. Reményi Ede a hellén szellem örökifjú szülöttei közül mutat be egy pár modern alakba öltöztetett „Anakreoni dalt“ bravuros verseléssel. Lyka Károly fulminans bírálatot közöl az idei téli műtárlat magyar képeiről. Új hang, eredeti felfogás, erős nemzeti érzés jellemzi e fiatal műbíró festőnk cikkét, mely valóban sokat ígérő tehetségre vall. Inczédi László „Mámor“ című költeménye a legszebb borsdalok közé tartozik. Érdekes a Demolins Edmond hírneves francia író népszerű cikke is: „A szocializmus“, melyből itt az első közleményt vesszük. A cikk egyidejűleg angol, német, olasz, spanyol, orosz, cseh, román és görög fordításban is megjelenik; magyar kiadásával az „Élet“ kötelezi le a nagyközönséget, mely nálunk is kezd a szociális problémák iránt élénkebben érdeklődni. Az „Élet“ irodalmi rovata rendkívül vonzó és érdekesen van megírva. Olvasunk benne bírálatot Jókay „Rákóczy fia“ című regényéről. Malcomes báró „Relief-képeiről“, Darmesteter új könyvéről: „Les prophètes d'Israël“, mely szintén a jövő vallásával foglalkozik, több új spiritisztikai műről és a „Magyar Géniusz-ról“. — Színházi rovataiban az „Élet“ a nemzeti színház legutóbbi újdonságairól: Hugó Victor Angeló-jának, Grillparzer Hero és Leanderének és Daudet Akadályának előadásáról közöl magas színvonalon álló ismertetéseket. A „Zene“ rovataiban „Fritz-barátunk“-at az opera premiérajét ismerteti behatóan. A tartalmas füzetet a „Közgazdaság“ című rovat zárja be, mely a refrakciák kérdésén kívül számos apróságot ölel föl.

A füzet tartalmának e rövid jelzése után már talán fölös dolgot is cselekszünk, midőn az „Élet“-et olvasóink figyelmébe ajánljuk. Ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt negyed évre 1 frt 50 kr. egyes szám ára pedig 25 kr. Megrendelhető legcélszerűbben postautalvánnyal az „Élet“ kiadóhivatala címén: Budapest, V., Arpad-utca 6. sz.

A „Mezőgazdasági Szemle“ havi folyóirat X. évfolyamának II. (február havi) füzete a következő tartalommal jelent meg: *J. Eredeti közlemények:* A birtok tiszt. védleli ménék kimutatása. Kis K. — Műtrágyázás-kísérlet a primási uradalom kétyi gazdaságában. Vimmer K. — Mezőgazdasági szakoktatásunk. Erős R. — Tapasztalatok a takarmány bevermeléséről a zombolyai módszer szerint. II. Gróf Bolza J. — A káros rovarok és élősködő gombák elleni védekezés. II. Sz. assy Z. — Minő betolyást gyakorol a mély művelés a termés mennyiségére? Cserháti S. — Adatok a szájt- és körömfájáshoz. H. Gothard I. *Apró közlemények.* Könyvismertetés. *Levelezvény.*

A „Mezőgazdasági Szemle“ X. évfolyama követi az előző évfolyamok utját, a gyakorlatban kipróbált és jónak tapasztalt eljárások ismertetését, a hazai és külföldi gazdasági szakmozgalmak ismertetését, úgy hogy minden törekvő és haladó gazda számára nélkülözhetlenné válik. Ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe.

Előfizethetni M.-Óváron a kiadóhivatalnál egész évre 5 frttal, félévre 2 frt 50 krral.

Megjelent: a „Szőlészeti és Borászati Lap“ folyó évi első száma változatos és dús tartalommal. Cikkei: *A múlt évről.* Visszapillantások a szerkesztő Maurer János tollából. — *A borok fogyasztása.* — *Szőlészeti levél Bekés-Csabáról.* — *Elmélet a földforgatásról.* — *Táncza: A phylloxera és az életbiztosítás.* Az állandó Szemle rovat a borászat terén előforduló nevezetesebb mozgalmakat hozza. *A venyige kereslet és kínálat* című rovat használata az előfizetők részére egészen díjtalan. A *Vegyesek* alatt különféle hasznos tudnivalókat közöl. Találkozunk még *Videki tevékenységekkel* és *Irodalmi* rovattal; nemkülönböztetve igen élénk a *Kérdések és feleletek* rovata, mely minden szakbavágó kérdésekben nyitva áll az előfizetőknek, Végül jönnek a *Szerkesztői üzenetek* és *Hirdetések.* A „Szőlészeti és Borászati Lap“ megjelen *Kassán* havonként háromszor, egész ivnyi terjedelemben s előfizetési ára egész évre csak 4 frt. E lap jelen számmal a 13-dik évfolyamba lépett s hazánkban az egyedüli önálló borászati szaklap, melyet t. olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk. Mutatvány számot kívánatra ingyen küldenek.

CSARNOK

Házassági akadály.

Még jogász koromban elhatároztam, hogy nem nősülök addig, míg albiró nem leszek.

Önérzetes embernek tartottam magamat, s gondolni sem akartam arra, hogy leendő feleségemet pénzéért vegyem el. Szerelemből, nem érdekből házasodom; feleségem legyen, ne nőm, s ezért nem akartam álmodni se arról, hogy elébb alapítsak családot, mint mikor azt alaposan kigondolt tervem szerint „aggály nélkül“ tehetem.

Nem régr megkaptam kineveztetésemet és kezdtem komoly szándékkal nézni szét az eladó leányok közt. S mit tapasztaltam?

Első sorban is azt, hogy az életpálya a rendes foglalkozás, mennyire befolyásolja az embert!

Én, a kinek eddig a jövő, a megélhetés biztosítása annyira igénybe vette egész figyelmemet, hogy a szebbik nem tanulmányozására vajmi kevés jutott, — a mire különben is azt mondiák, kevés egy emberi élet, — túl ideális szempontból néztem a nőket; elfogadtam olyanoknak, a milyeneknek látszanak.

És most?

Tisztelem, becsülöm az ügyvédek, de egyenesen ők az okai, ha az első impressiót nem veszem többé kiindulási pontul. Hallgassuk meg a másik felet is! Ez lett az elvem.

S egy valóságos per indul meg.

Felperes a sziv. Állít, erősít, hogy neki legyen igaza, de alperes: a megfásult, cinikus ész, — az meg tagad, kifogásol, ellenez. És az a sajátságos, hogy a bizonyítást is magára vállalja s nem nyugszik addig, míg felperes le nem teszi keresetét.

És még szerencse. Mert a hasonlat abban is sántít, hogy bíró nincsen e perben! Nincsen a ki ítéljen! Sőt alperes a perkölt-

ségeket, — a csalódásból eredő bánatot, — maga igyekszik elviselhetővé tenni!

Ha meggondolom, jobban is van ez így. Mert ha elperes vesztene, felperes kísütné rá: úgy kell neked, miért nem védekeztél jobban!

Mindezekből csak azt akarom kihozni, hogy most már ugyan körültekintek, mielőtt végleg elhatároznám magamat.

Az én kedves Józsi bátyám tudja ezt, s lehetőleg informáltatta magát, mikor előállott jelöltjével.

Ne higgyék, hogy csak az asszonyok szenvedélye az összeboronálás! Az én kedves Józsi bátyám túl tesz e tekintetben egy tuczat kávéénikén!

Nekem még aljegyző koromban megígérte, hogy ő házassít meg. Alig tudta meg kineveztetésemet, előfogott:

— Na Dezső öcsém, most már beszélhetünk komolyan.

— Kérlek kedves Józsi bátyám — régen brúdert ittam az öreggel — egy bírónak hivatalon kívül is csak komolyan szabad beszélni!

— Ne viccelj fiu, nem úgy értem; hanem hogy most már nem mondhatod, hogy így megfogadtad, úgy megfogadtad, — albiró vagy, asszony után kell nézni!

— Helyes, kedves Józsi bátyám s remélem kész terved van?

— Természetesen!

— Ugy vegyük fel a tényállást. Hogy hívják? . . . Azaz kérlek, ne említsünk nevet, így szabadabban beszélhetünk róla. Kora?

— Ejnye de inpertinens hivatalos hangon kezded! De jó, legyen kedved szerint! Tízennyolcz éves elmúlt!

— Régen?

— Ezelőtt hatvan esztendővel, ha tudni akarod!

— Figyelmeztellek Józsi bátyám az eskü szentségére, melyet esetleg nekem kell tenni vallomásodra a pap előtt! Tehát csak a tiszta igazságot valljad, és semmit azokból, a melyek a tárgyhoz tartoznak, s a melyek iránt megkérdezted, el ne hallgassál! Még egyszer felteszem a kérdést:

— No vagy úgy két, három hónapja!

— Vallása?

— A mi a tied!

— Foglalkozása?

— Leányzó!

— Állapota?

— Tizenötezer forint készpénz és egy ház, hat ablakkal az utcára!

— Így már megértjük egymást! Nem áll rokonságban egy pár gyermektelen nagynénivel?

— Hát egy pár amerikai nagybácsi nem kellene?

— Nem volna rossz! Igér neki valaki örökségképen valamit?

— Te, én menten megbúbollak, ha el nem hagyod ezt a hivatalos formát!

— Megbocsáss Józsi bátyám, ennek fele sem tréfa. Kénytelen vagyok a tárgy fontosságánál fogva mind ezekre kiterjeszkedni, de ha nem tetszik, abba hagyhatjuk.

No csak az kellene még, mikor már Józsi bátyám félig meddig biztosra vette a dolgot.

— Halljuk hát, van e még valami kérdésni való?

— Természetesen! Most átme gyünk a személyleírásra. Haja?

— Aranyzóke!
 — Szemei?
 — Kékek!
 — Szemöldöke?
 — Szemöldöke? Hát hogy fejezzem ki magamat kedved szerint?
 — Kérlek ne az én kedvem szerint fejezd ki magad, hanem az igazsághoz híven!
 — Jó! Finoman ivelt.
 — Orra?
 — Orra? Orra rendes, kissé fitos!
 — Szája?
 — Csókra-termett!
 — Fogai?
 — Hőfehérek és mind az övé.
 — Ezt remélem is. Álla?
 — Hát azt hogy szokták mondani! Mondjuk: rendes!
 — Fülei?
 — Piczinyek, de nem szeretném, ha ez a mostani beszélgetésünk beléjük jutna!
 — Arcza?
 — Óvál!
 — Különös ismertető jelei.
 — Hogy senki se hagyja egy pillantásra!
 — Helyes. Gyerünk tovább!
 — Mi kell még? Nem ismertél még reá?
 — Kérlek a személyleírások nem arra

valók, hogy azokból valakire rá lehessen ösmerni! S még tudni akarok egyet mást!
 — Kérdezz, felelek, ha már benne vagyok!
 — Beszél?
 — Hogy elhallgatnád itéletnapig!
 — De milyen nyelveken?
 — Magyarul, németül, kissé francziául!
 — Ir? Olyas?
 — Szintén!
 — Rendén van! Hátra vannak még személyes tulajdonságai!
 — Hát mit mondjak még? Kedves, szerény, szorgalmas, takarékos, jó gazdaszszony, nem szereti a nagy puczezt, mi kell még? Ha estig beszélek is, az a vége, hogy különbet nem találsz. Bizony, halákat adsz valamikor az égnek, hogy feleségemmel ilyen hozzá illő párt választottunk számodra!
 — Jó, jó, kedves Józsi bátyám, csak még egyet. Ért valami zenéhez?
 — A hozzá értők azt mondják, a zongorán szenvedélylyel játszik!
 — És énekel is talán?
 — Egész nap, mint a pacsirta.
 — Köszönöm, kedves Józsi bátyám épen elegend tudok! Nyertél tegnap a kaláberen? —k.—ö.

SZARVASI PIACZ.

Hivatalosan j gyzoit piaci árak
 1892 február 5-ről.

Búza legjobb	10.20	Marhahús klgr.	—48
Búza mn.	10.—	Juhhús	—40
Arpa	5.—	Sertéshús	—46
Zab	6.—	Szalonna	—56
Kukoricza	4.80	Zsir liter	—60
Napszám:			
2 lovas	2.—	Nő ellátással	—20
Férfi ellátással	—30	" ellátás nélkül	—25
" ellát. nélk.	—40	gyermek ellátással	15
		" nélkül	20

Vasúti menetrend.

Érvényes 1891. június 1-től kezdve

Szarvas-Mezőtúr.

5911. v. 5913. v.

SZARVAS indul: 10:50 d. e. 1:46 d. u.
 MEZŐ-TUR érk. 11:40 " 2:32 "

5912. v. 5914. v.

MEZŐ-TUR indul: 12:36 d. u. 3:20 d. u.
 SZARVAS érk. 1:22 " 4:06 d. u.

Arad-Budapest.

401. gy. 403. sz. 405. sz. 421. v.

ARAD	ind: 8:24 d. e.	11:18 d. e.	9:05 este	—
CSABA	érk: 9:24 "	12:50 "	10:50 "	—
MEZO-TUR	érk: 10:33 "	2:42 "	12:49 "	—
"	ind: 9:29 "	1:15 d. u.	11:05 éj.	—
"	ind: 10:34 "	2:50 "	12:53 "	7:09 reg.
SZOLNOK	érk: 11:19 "	3:56 "	2:06 "	9:06 d. e.
"	ind: 11:27 "	4:15 "	2:21 "	—
BUDAPEST	érk: 1:25 d. u.	7:20 este	5:50 reg.	—

Budapest-Arad.

402. gy. 404. sz. 406. sz. 422. v.

BUDAPEST	ind: 1:50 d. u.	8:15 d. e.	9:50 este	—
SZOLNOK	érk: 3:48 "	11:04 "	12:53 éj	—
"	ind: 3:57 "	11:14 "	1:05 "	5:40 d. u.
MEZŐ-TUR	érk: 4:42 "	12:17 d. u.	2:06 "	7:46 este
"	ind: 4:43 "	12:24 "	2:09 "	—
CSABA	érk: 5:46 "	1:48 "	3:33 "	—
"	ind: 5:52 "	2:13 "	3:53 "	—
ARAD	érk: 6:52 este	3:45 "	5:24 reg.	—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

Magyar általános kőszénbánya részvénytársaság.

Ajánlja a t. malom-, szeszgyár- és cséplőgéptulajdonos uraknak, valamint szobafűtésre legjobb minőségű

centeri és királdi vegyes, akna- és darabos szenét

egész kocsirakományokban minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános kőszénbánya részvénytársulathoz
 Budapesti, V., yaczi körút 46.

Képviselők, kik a szakmában jártasak, kerestetnek.

3-10 Ajánlatok az igazgatósághoz nyújtandók be.

Máriaczei Gyomorcsöppök

nagyszorban hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszor.
 A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyú foibőrdögés, hasmonés, gyomorégés, felesleges nyálkakilválás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörce, székülés.
 Hatásos gyógyszernek bizonyult lefájásánál, a menyinyiben ez a gyomortól származó, gyomorlúterhelésből ételekkel és italokkal, gillerták, májbajok és hámorrlóadásnál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsöppök** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg á 70 kr.
 Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerész
 Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tiláatosan tessék megtakinteni! Csak oly csöppöket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.
 A **Máriaczei gyomorcsöppök** valódiságát kapják.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszer-tárában.
 Kunszentmártonban: Szilárdy Károly gyógyszer-tárában.

Bor-kivonat.

Egy pillanatnyi előállítására kitűnő egészséges bornak, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes bortól, ajánlom ezen törvényileg védett **KÜLÖNLEGESSÉGEMET**.
 Ára 2 kilónak (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5 frt 50 kr.
 Utasítás ingyen adatik hozzá. A legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótállok.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én föltűnhetetlen **erősítő-essenciámmal** a pálinkánál. Ez az italoknak kellemes és jó ízt ad és csak nálam kapható. Egy kiló ára 3 frt 50 kr. (600—1000 liter) használati utasítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még különféle **essenciáimat**. Rum, Cognac gyártására, valamint liqueureimet stb. föltűnhetetlen eredménnyel. Receptek ingyen adatnak. árjegyzékek ingyen.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP.

Essenz-különlegességek gyára Prága.

Kiadó lakás.

Szekely Jánosnak, selyem-ütozai 3 szobát lakóháza -- üzlethelyiségnek is alkalmas -- előnyös feltételek mellett bérbe adandó.

1-3.

— Valódi —

Orvosi Malaga-Sect

a klo-ternenburei es. és kir. borászati intézet vegy-lemzése szerint

a valódi jó Malaga

kitűnő erősítőszert **gyöngéledők, betegek, üdülők és gyermekek** stb. számára.

Vérszegénység, gyomorgyengeség ellen jelentékeny hatásu.

1/1 és 1/2 eredeti üvegekben s ellátva a

VIÑADOR

Spanyol bor-nagykereskedés

Bécs. Hamburg.

törvényesen bejegyzett védjegyével.

És pedig **Orvosi Malaga-Sect** 1876-i, **Malaga-Sect** 1876-i, **Madeira crown**, **Sherry**, **Xeres de la frontera**, **Muscat Lunel**, **Lacrimae Christi**, továbbá különböző kiválóan finom külföldi borok eredeti üvegekben s árakban kaphatók Szarvason: **Réthy Sándor** bor- és fűszerkereskedésében, s **Angyán Antal** kaszinósnál.

Kérem a címre Vinador, s a törv. bejegyzett védjegyre ügyelni, mert csak ilyeneknél vállalhatunk teljes kezeséget az ital jósága és valódiságáért.

3-5

Csúsz, köszvény, tagszaggas, fejfájás, csipőfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több, mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyugtató szer és majdnem minden gyógyszer-tárban kapható 40 és 70 krért. Mint-hogy utánzások léteznek, ennél fogva mindég határozottan: 1-16

„Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

Lakás-bérbeadás.

Özv. Krsnyák Andrásnének belicey-útcái háza, mely áll 4 szoba, konyha, kamra és egy üzlethelyiségből, kényelmes kerttel együtt Szt.-György naptól haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal.

Fisbein Ignác

divat- és rófös-árúk raktára.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy a farsangi időnyre raktáramat a legfinomabb delin, franczia, batiszt és crep-kelmékkel dúsán felszereltem

s abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy nagy mennyiségben történt vásárlásom következtében ezen báli cikkeket

a legdivatosabb s legkitűnőbb minőségben

olcsóbban, mint bárki más, árúsíthatom.

Különféle szőnyegek

különböző nagyságban s igen jutányos árban, egész szobára való szőnyeg egy darabban kaphatók.

Kérem emélfogva a nagyérdemű közönséget, hogy a

BALI CZIKKEKBEN

beálló szükségletét nálam beszerezni méltóztassék. Üzletem régi jó hírneve szolgál biztosítékul arra nézve, hogy szolid és pontos kiszolgálás által t. vevőim meglegedését minden tekintetben kiérdemelni fogom.

Kiváló tisztelettel

FISBEIN IGNACZ.

3-3

Feltűnést keltő újdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár **gyermekruhát** akarunk készíteni, akár **legfinomabb női ruhát**. A pontos és sikeres mértékvesért és szabásáért jótállunk. Ézer meg ezer példa bizonyítja az

EXCELSIOR SZAB. SZABÁSZATI KÉSZÜLÉK

ezélszerű voltát. Ennek egy háttartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben csak 3 frt. — Szétküldés naponta kétszer utánvétellel 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg. Kizárólagos főraktár alulírott szabadalomtulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs II., Untere Donaustrasse 49. Főrakt. Magyarhon részére Budapesten Gottlieb Vilmosnál Andrássy-ut 49.

8-12